

Debesuota, dieną 45°, naktį 35°
Saulė teka 6:42, leidžiasi 4:30

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6106
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LV Chicago, Ill. — Šeštadienis, Lapkričio-November 17 d., 1973 m. Kaina 15c 272

ARABŲ ŽYDU BELAISVIAI GRIZTA NAMO

KISSINGERIS NURAMINO PIETŲ KORĖJĄ

SEOULAS. — Valstybės sekretorius Kissingeris išbuvo P. Korėjoje penkias valandas. Jis nuramino prezidentą Park, kad su Kinijos vadais jis nesutarė išvežti 40,000 amerikiečių kareivių ir Amerika toliau gerbs savo įsipareigojimus išlaikyti Korėjoje taiką. Kissingeris planuoja, grįžęs į Washingtoną, susitikti su didžiųjų žibalo bendrovių vadovais ir apsvarstyti žibalo boikoto įtaką į užsienio politiką.

Japonijoje Kissingeris nurodė, kad greitos taikos su arabais negalima laukti, nes gruodžio mėnesio pabaigoje Izraelyje įvyks parlamento rinkimai, iki jų vyriausybė nenori daryti reikšmingesnių sprendimų taikos su arabais klausimu. Ameriką bandys kuo greičiau suorganizuoti Viduriniųjų Rytų taikos konferenciją ir tas darbas užims laiko.

Jungtinėse Tautose Kinija irgi pareikalavo, kad Amerika išvežtų iš P. Korėjos savo kareivius. Amerikos ambasadorius Scali pareiškė, kad šiuo metu panaikinti JT komandą, kuri oficialiai prižiūri karo pailaukus, būtų neįsivaizduojama. Jis tačiau pridėjo, kad Amerika sutinka prisidėti prie naujų taikos išlikimo Korėjoje metodų. Ameriką nebijo pakeitimų, tik reikia žiūrėti, kad tie pakeitimai įvyktų tinkamu laiku, tinkamose sąlygose.

Jungtinėse Tautose Amerika prisidėjo prie įteikimo rezoliucijos, kuri reikalauja Saugumo Tarybos pritarimo keičiant Korėjos saugumo mašineriją. Kaip žinoma, Saugumo Taryboje Amerika turi veto teisę.

Kissingerio vizitas Korėjoje sukėlė įvairių gandų, nes, jam išvykstant į šią kelionę, sustojimas Korėjoje nebuvo numatytas. Jis buvo paskelbtas Kissingeriui esant Kinijoje. Dėl to ir kilo gandų, kad Pekine kažkas naujo buvo sutarta Korėjos klausimu.

Seoule jau kelios dienas tęsiasi studentų demonstracijos, kurios pasireiškė smurtu. Studentai reikalauja daugiau laisvių. Vieni skelbia bado streikus, kiti protesto ženklais visai nusiskuta plaukus. Policija naudoja prieš studentus ašarines dujas ir lazdas.

Kariniai ekspertai nurodo, kad Amerikos kareiviai Pietų Korėjoje nėra labai reikalingi, nes P. Korėja pati turi didelę ir gerai ginkluotą kariuomenę. Amerikiečių buvimas P. Korėjoje yra daugiau politiniai tikslais. Jei kiltų karas, Amerika turėtų siųsti daugiau jėgų savo kareiviams gelbėti.

Libija smerkia derybas su žydais

BEIRUTAS. — Libijos revoliucinės vyriausybės galva Quaddafi viešai paskelbė savo laišką Egipto prezidentui Sadatui. Quaddafi išreiškia savo "begalinę rūstybę" dėl to, kas vyksta ant kelio tarp Kairo ir Suez. Jis nepritaria arabų deryboms su žydais.

Quaddafi sako negalys miegoti dėl to, kad vyksta ant 101 km. "O gal aš miegu ir sapnuoju keistą ir bauginantį sapną?" rašo Quaddafi. Mes praradome visas vertybes, ant 101 km., sako jis. Kaip žinoma, Egipto-Izraelio generolų derybos vyksta ant kelio, 101 km. ar 63 mylios nuo Kairo.

Libijos prezidentas rašo Sadatui: "Tu būtum didesnis pre-

IŠ VISO PASAULIO

PARYŽIUS. — Smulkių parduotuvių savininkai Prancūzijoje turėjo 24 val. streiką. Užsidarė ne tik parduotuvės, bet ir restoranai, kirpyklos, gazolinio stotys, kelionių agentūros ir "real estate" įstaigos. Streikas buvo protestas vyriausybei, kuri ėmė reguliuoti kainas ir pelnus.

WASHINGTONAS. — Pašto viršininkas Klassen įspėjo, kad teks pakelti pašto patarnavimo kainas nuo sausio 5 d. net 27%. Prašydamas pakėlimo iš Kainų tarybos Klassen įspėjo, kad paštas turės sumažinti patarnavimus, jei nebus gauta naujų lėšų. Arba tegu moka mokesčių mokėtojai, arba tie, kurie pašto patarnavimais naudojasi, pareiškė viršininkas.

NEW YORKAS. — Gaisras viename Bronx sandėlyje sunaikino tūkstančius Metropolitan Operos kostiumų, kurių tarpe buvo istorinių relikvijų. Sandėlys buvo apdraustas 3 mil. dol.

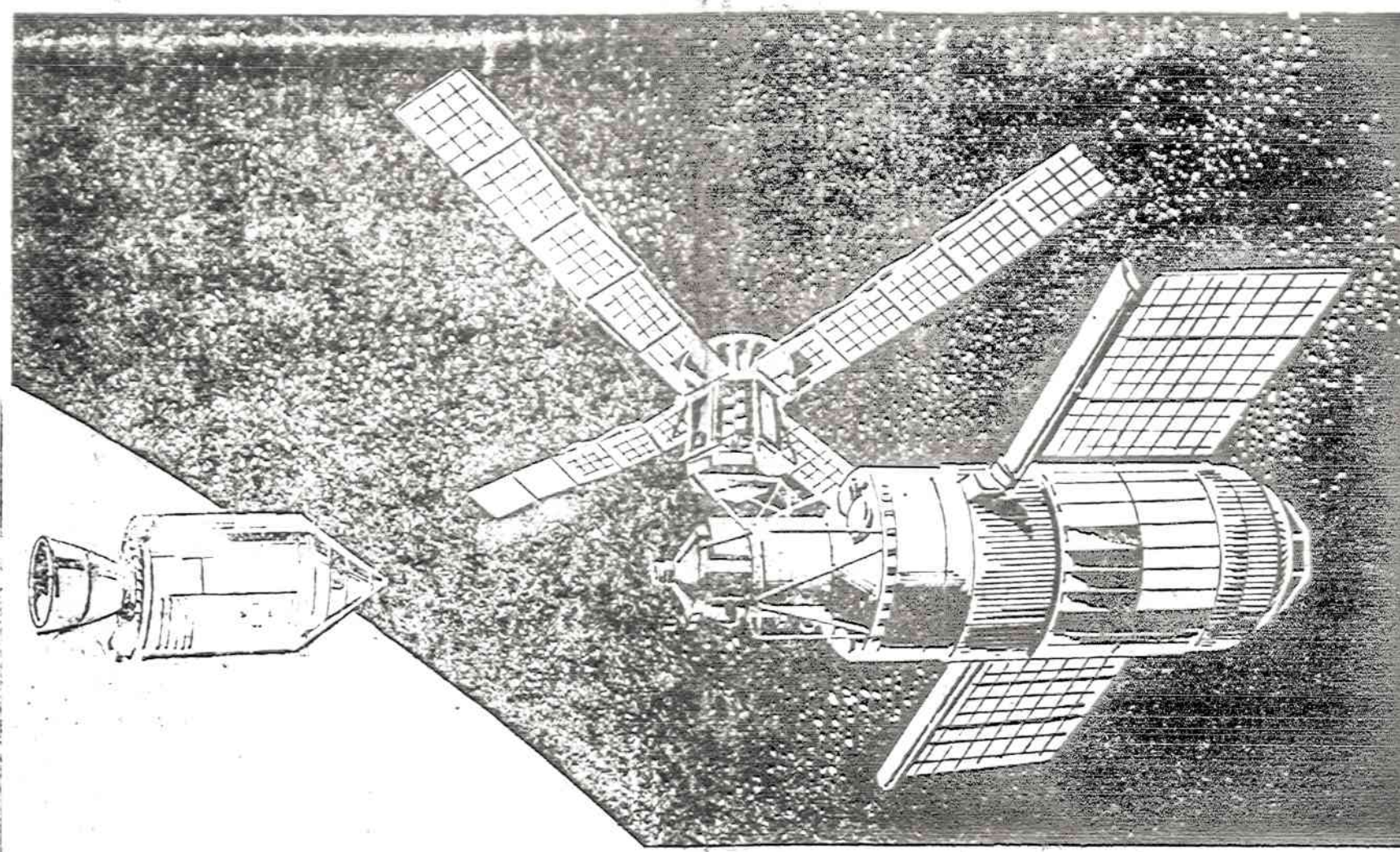
LONDONAS. — Aštuoni ariai teroristai gavo už bombų sprogdinimą Londone kalėjimo iki gyvos galvos bausmės, vienas gavo 15 metų ir 18 m. mergina buvo išleista. Ji bendradarbiavo su policija. Jai išeinant iš teismo, ariai visai ją koliojo ir metė į ją pinigų, švilpdami Handelio "gedulingą marse". Policija dabar turi tą merginą saugoti nuo airių keršto.

Maskva įspėjo JAV korespondentą

MASKVA. — Korespondentai Maskvoje pastebėjo griežtesnį sovietų spaudos toną rašant apie Ameriką. Po Brežnevo vizito Amerikoje tas tonas buvo sušvelnėjęs. Dabar vėl grįžtama į įprastą žinią apie Amerikos bedarbius, gazolinio stotų ir net Watergate bylą.

Literaturnaja Gazietą užpuolė Associated Press korespondentą Roger Leddington, kuris parašęs apie Sovietų Sąjungos pagalbų trūkumą, apie sunkumus pataisyti automobilį, apie nemandagias restorano patarnautojas. Jis susitinkas su sovietų vyriausybės kritikais ir padaręs agentūros įstaiga šmeižtu prieš Sovietų Sąjungą centrine. Leddingtonas manęs, kad santykių tarp Sovietų Sąjungos ir Amerikos pagerėjimas sulaukys sovietų vyriausybę nuo griežtų veiksmų prieš amerikiečius korespondentus. Jis galis apsilviti, pagrasi-no laikraštis.

zidentas, jei tu mus vestum kar-du rankoj, nors mes gyventumėm dykumoje, kalnuose ir miškuose, be žibalo, elektros, be miestų ir pramogų, bet turėtume savo garbę, drąsą ir religiją". Quaddafi baigia užtikrinimu, kad jis dar neprarado patitikėjimo Sadatui ir išreiškia milijonų arabų pažūrąs.

Šitip dailininkas nupiešė Apollo erdvėlaivio susitikimą su Skylab — erdvės laboratorija.

KINJA IŠLEIDŽIA DAUGIAU ŽMONIŲ

HONG KONGAS. — Šios nedidelės britų kolonijos vyriausybė susirūpinusi seka labai padidėjusi žmonių įvažiavimą iš komunistinės Kinijos. Prieš trejis metus legalių imigrantų iš Kinijos būdavo labai mažai. Nauji atvykėliai turėdavo bėgti, rizikuodami gyvybėmis per "žaliąją sėną" ar atplaukdavo, nepaisydami ryklių, vandeniui. Dabar legalūs dokumentai gavę kiniečiai atvyksta po 400 kasdien. Lapkričio 4 d. sieną legaliai perėjo 622 kinais su komunistų valdžios išduotais dokumentais.

Hong Kongo valdžia svarsto, bar tokių yra tik trečdalis. Kiti kaiba kitais dialektais. Nemažai kinų atvažiuoja į Hong Kongą iš Pietryčių Azijos valstybių, ypač, kaip taks-didelis kinų įvažiavimas, kai labai apunkinti Hong Kongo tvarkymai švietimo, būtu ir šalpos įstaigų darba.

Jei 1971 metais iš Kinijos į Hong Kongą atvyko tik 2,530 žmonių, tai šiais metais jų atvyko jau virš 50,000. Britų pareigūnai nurodo, kad su Pekinu buvo tartasi, kad nebūtų daugiau išleidžiama, kaip 50 per dieną.

Korespondentai, susitikę su naujais atvykėliais, pasakoja, kad kinais vengia kalbėti apie politiką ir visai nepanašūs į politinius pabėgėlius. Jie nepasmerkia, kaip normalūs pabėgėliai, Kinijos valdžios sistemos ir nerodo didelio susidomėjimo visai kitokiu Hong Kongo gyvenimu. Visi emigrantai nurodo asmeninius, šeimyninius motyvus, kaip emigracijos priežastį.

Anksčiau daug kinų į Hong Kongą atvykdavo iš kaimyninės Kwangtung provincijos ir kalbėdavo kantoniečių kalba. Da-

Tito palaiko palestiniečius

MASKVA. — Jugoslavijos prezidentas Tito baigė vizitą Sovietų Sąjungoje. Paskelbtame pareiškime sako, kad taikos susitarime Viduriniuose Rytuose turi būti įgyvendintos teisingos tautinės palestiniečių teisės. Iš to daroma išvada, kad Brežnevas ir Tito remia Palestinos valstybės įsteigimą. Paskutinėje savo kalboje Brežnevas reikalavo tik legalių palestiniečių teisių patenkinimo. Dabar kalbama apie "nacionalines teises".

Tito išvažiuodamas žadėjo toliau darbuotis siekiant taikos Viduriniuose Rytuose.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Vakar Apollo astronautai: marinių pulk. Gerald Carr, aviacijos pulk. William Pogue ir civilinis mokslininkas dr. Edward Gibson pasikėlė į ilgą erdvės kelionę, kuri truks 60 d. Maisto ir kitų reikmenų astronautai pasiėmė 84-ioms dienoms. Po 56 dienų Skylab erdvės stoty, skridimo direktoriai apsvarstys, kiek dar pratęsti kelionę, atsižvelgiant į igulos sveikatą, darbo kiekį ir kt. Kalėdų dieną du astronautai išeis iš Skylab į lauką "pasivaikščioti".

Prezidentas Nixonas vakar pasirašė Aliaskos žibalo linijos įstatymą. Jis pareiškė 17-kaik kongreso narių, kad galima tikėtis arabų žibalo boikoto palengvinimo, tačiau svarstomas gazolino mokesčių pakėlimas.

Sen. Mansfield pritarė gazolino normų įvedimui, tačiau išdo sekretorius Schultz nenori normavimo siūlydamas mokesčių pakėlimą.

Los Angeles apartamentų name kilo gaisras, kuriame žuvo 15 suaugusių ir 8 vaikai, viso 23. Daug žmonių sunkiai sužeisti, apdege, gali mirti.

Argentinos prezidentas Peronas gruodžio mėn. pradžioje atvyks į New Yorką ir kalbės Jungtinėse Tautose.

Izraelio gynybos ministris Dayanas pareiškė, kad Izraelio vyriausybė pasiūlė Sirijai įvairių nuolaidų už belaisvių paleidimą.

Graikijos studentai Atėnuose tebelaiiko okupuotą Politechnikos institutą.

PARYŽIUS. — Čia mirė garsi mady diktuoja ir kūrėja Elsa Schiaparelli, 83 m. amžiaus.

Pakels pensijas?

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai priėmė pasiūlymą pakelti socialinio draudimo pensijas 11%. Įstatymai numato pensijas padidinti dviem žingsniais. Ateinant balandžio mėn. pensininkai gautų 7% daugiau ir liepos mėn. dar 4% daugiau.

Panašų įstatymą patvirtino senato finansų komitetas, bet jį dar turi svarstyti pilnas senatas. Jei jis priimtų pensijų pakėlimą, įstatymas eitų pas prezidentą Nixoną. Dar nežinia, kaip jis pažūrėtų į pensijų padidinimą.

PRADĖJO PASIKEISTI BELAISVIAIS

TEL AVIVAS. — Izraelitai Tel Avivo aerodrome su ašaromis, gėlėmis ir plojimais sutiko 26 sužeistus kareivius, atvežtus iš Egipto nelaisvės. Tuo pačiu metu Egipte nusileido lėktuvas su 44 sužeistais egiptiečiais, bet jų niekas nepasitiko ir nematė, nes jie nusileido kariniame aerodrome, į kurį valdžia neleidė nei korespondentų. Belaisvių sutikimas Tel Avive buvo trumpas. Gynybos ministris Dayanas pirmas įėjo į nusileidusių lėktuvą ir pasveikino sugrįžusius karius. Ne vieną jų teko išnešti neštuvais. Kai kurie yra sunkiai sužeisti. Visi buvo nugabenti į ligoninę.

Žydai perkerta Suezą kanalą

NEW YORKAS. — Egiptas pasiskundė Jungtinėms Tautoms, kad Izraelis netoli Karčijų ežerų per Suezą kanalą stato tiltą — sankasą, kurios apačioje sudedami dideli cementiniai vamzdžiai, o ant viršaus pilamas smėlis. Jungtinių Tautų sebetojai patvirtina, kad tokie darbai vyksta. Egipto skunde nurodoma, kad tokia statyba yra karo pailaukus laužymas ir bandymas pakeisti tarptautinio kanalo struktūrą.

Kairas jau svarsto kaip išvalyti, pagilinti ir atidaryti Suezą kanalą, kuris neveikia nuo 1967 metų karo. Patys egiptiečiai paskandino kanale laivus ir sustabdė visą judėjimą. Per eilę metų kanalas nuseko, kai kur smėlis sumažino kanalo gylį, kuris prieš karą buvo 38 pėdos.

Kanalo atidarymas, karinių ekspertų nuomone, būtų naudingas Sovietų Sąjungai, nes jos karo laivai nedidelį ir galėtų iš Juodosios jūros pasiekti Indijos vandenyną ir strateginiai svarbią Persijos įlanką. Didieji Amerikos lėktuvnešiai vis vien negalėtų naudotis kanalu.

Naftos boikotas ir antisemitizmas

NEW YORKAS. — New York Times paskelbė arabų atvirą laišką amerikiečiams. Žibala eksportuojančios arabų valstybės nupirko laikraštįje visą puslapį, kuriame praneša, kad naftos eksporto sumažinimas ar nutraukimas neries draugiškų valstybių, kurios pozityviais veiksmais bandė ar bandys išspręsti neteisingą padėtį Viduriniuose Rytuose.

Nutarimas sustabdyti naftos tiekimą Amerikai nėra nukreiptas prieš amerikiečius, sakoma tame pareiškime. Jis buvo iššauktas totalinės karinės paramos Izraeliui. Arabų valstybės šia linkme eis, kol Izraelio karo jėgos visai bus atitrauktos iš visų okupuotų arabų žemių ir bus atstatytos palestiniečių teisės.

Pabaigoje arabų pareiškimas primena, kad pati Amerika naudodavo panašias priemones siekdama politinių tikslų, uždraudama parduoti ginklus, strateginius ar net maisto produktus tam tikroms valstybėms.

B'nei B'rith organizacijos suvažiavime New Yorke žydų vadai įspėjo delegatus, kad Amerikoje galima laukti antisemitizmo padidėjimo. Arabų valstybių boikotas, kuri remia Sovietų Sąjungą bando įvartyti kyla dar turi svarstyti pilnas senatas. Jei jis priimtų pensijų pakėlimą, įstatymas eitų pas prezidentą Nixoną. Dar nežinia, kaip jis pažūrėtų į pensijų padidinimą.

Japonijos spaudoje jau yra pasiūlymų nutraukti su Izraeliu diplomatinis ryšius. Japonija pasiryžusi kapituliuoti prieš arabų spaudimą, tačiau tas pažeistą tradicinę Japonijos neutralią politiką ir galėtų sukelti priešišką reakciją Amerikoje.

Izraelio premjere Golda Meir turi daug rūpesčių. Ateina rinkimai, o jos vyriausybė opozicija smarkiai kritikuoja.

JONAS A. SARKUS, Ph. D.

KAS ČIA DABAR DAROSI?

— Prekyba su komunistiniais kraštais ilgose distancijose yra nuostolingas ir apgaulingas dalykas, jau nekalbant apie moralės principus. Jūs čia tą prekybą vienašališkai propaguojate. Šiuo metu reikalingi diskutuoti su Tamsta viešai per radiją, TV ar kitoje deramos aukštumos vietoje. Sakykite, kur galima Tamstą dėl šio dalyko kontaktuoti? — pareiškė AFL-CIO darbo unijos Illinois valst. reprezentantas vienam prekybos su sovietais seminarų rengėjui, sutiktam Chicago Ambasador viešbučio kieme laike demonstracijų prieš tas prekybas.

— Well... gal tai būtų nebloga idėja, bet aš neturiu popierio adresu...

— Imk šį dolerį ir rašyk ant jo...

— Tai yra prieš įstatymus. Tai būtų Amerikos valiutos pažeidimas...

— Jūs čia prasielkiate su visais Amerikos principais ir pamininate tradicijas, kurie iki šiol buvo gerbiami ne mažiau už

įstatymus, — tarė YAF vadovė tolstančiam nuo konfrontacijos tam seminarų rengėjui.

Dar iki šiol jokioje kitoje demonstracijoje nebuvo susirinkę tiek daug skirtingų žmonių bei organizacijų ir jų vadovų, kaip prie Ambasador viešbučio Chicagoje spalio 30 d. Ir tai nebuvo niekam iš dalyvių keista nė nepaprasta. Visa tai turėjo būti daug anksčiau. Keista, kad viešbučio viduje buvo kai kurie kapitalistai bei fabrikantai ir valdžios sluoksnių intelektualai klausyti, kaip vykdyti gerai paslėptus Lenino planus ir norus — nupirkti kapitalistus jų pinigais, o piketuotojų eilėse pirmavo didžiausios Amerikoje darbininkų unijos AFL-CIO Illinois valst. reprezentantai — Peter Harrison ir Don Glenn.

Demonstrantų minioje nešiojo plakatai kun. Paul Lindstrom, garsus ir turintis šalininkų visoje Amerikoje ir užsieniuose nuo įsteigimo "Remember Pueblo" organizacijos. Ji ir dabar tebėra ir padidėjo to laivo jūreiviams, išleistais iš Korėjos nelaisvės. Jų vadas kpt. Bucheris dargi tapo YAF nuolatinio kalbėtoju suorganizuotų paskaitininkų grupėje.

Kinijoje turistai elgiasi, kaip visur kitur. Čia matomi jaunuoliai, atvykę į Pekiną iš provincijos.

Visų dėmesį kėlė dvasininko drabužiais dėvintis rabinas su būreliu jaunuolių, matomai jo seminaristų. Pro jų plakatus matėsi estų kunigas ir jo plakatas. Jie juos nešiojo su atida ir gimtimi, tarsi meldamiesi, kad laisvėje esantiems žmonėms nereikėtų vaikščioti golgotos keliais, kuriais vaikščiojo ir vaikščioja komunizmo pavergtieji.

Piketo pagrindą skaitūmi ir aktyvumu sudarė lietuviai, daugiausia jaunimas. PLJS-gos vardu jie išleido tokią atsisaukimą: "Lankydami Amerikoje Sovietų Sąjungos kompartijos bosas pareiškė, kad jis atstovauja žmonėms, kurie siekia taikos. Tikrumeje Sov. Sąjungos prekybiniai laivai jau buvo prie Calumet uosto kraštinių paimti grūdus žmonėms, kurių pagrindinis troškimas bei alkis ir didžiausias žmoniško gyvenimo reikmuo yra laisvė. Mes siekiame prekybos santykių su valstybe,

kurios vienintelis ir pastovus tikslas — pavergti, panaikinti ir sunaikinti žmogaus prigimtį, taip pat žmogaus teises.

Sovietų prekybos komisaras Nikolai S. Patolichev pareiškė: — Aš esu tikintis šalininkas ir daugiau kontaktų, kontaktų, kontaktų, kurie atneš daugiau kontraktų, kontraktų, kontraktų... Okupuotos Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonės šaukiasi tų dalykų, bet tikrumeje tas šauksmas nėra dėl ekonominio pasipelnymo. Jie nori reikiamos būtinybės — tai pagrindinių žmogaus teisių ir laisvės. Laisvės gyventi kur ir kaip jie nori. Laisvės kalbėti ir raštu išreikšti savo mintis. Laisvės praktikuoti savo pasirinktą religiją. Laisvės savivaldai savo laisvoje ir nepriklausomoje valstybėje.

Mes bandome pakelti JAV eksporto procentą į Sov. Sąjungą, kad mūsų rinka didėtų ir išdant plauktų milijonai dolerių. Tai tokia finansinė sėkmė, tai tokia politinė sėkmė, atsieksite "kontaktus ir draugiškus santykius" su visų didžiausiu prispaudėju... Kas gi yra daroma pakelti procentą laisvų žmonių, kurie nenori vergijos ir priespaudos pančių, bet maldauja laisvės. Ar mūsų pagrindiniai žmoniškumo principai pranyko pelenuose susideginusio jaunuolio Kalanto, maldaujant laisvės ir ramybės? Ar mes užmiršome lietuvių jūreivį Simą Kudirką, kurio laisvės mes praleidome pro savo pirštus? Kada mes įsisąmoninsime, kad žmogaus gyvenimas ir garbė yra virš ekonominės gerovės, politinės jėgos, atsiekimų tokių kontaktų ir pasirašymų tokių kontraktų?"

Tas piketas Chicagoj sujungė nuolatiniais ryšiais ir kontaktais prieskomunistines jėgas, kuriose taip pat yra Pavergtų tautų žmonės ir jų organizacijos. Tie ryšiai ir kontaktai prisidėjo Antano J. Rudžio Lietuvių Radijo Forumo programose. Sąryšyje su vykstančia propaganda dėl prekybos su kom. kraštais, A. J. Rudis parašė Sun-Times dienraščiui raštą, kuris buvo atspausdintas ir jo įtakoje buvo vedamasis prieš prekybą su Sov. Sąjunga suaktyvinimas. Tos veiklos pasekoje AFL-CIO prez. George Meany atsiuntė p. Rudžiui sveikinimą bei padėką už šias pastangas, kurias ta didžiausia unija taip pat puoselėja ir remia.

Teko patirti, kad prieskomunistinės jėgos būriuotojas į tokią pat koaliciją prieš įvyksiančius prekybą su Sov. Sąjunga propaguoti seminarus lapkričio 27-29 d. Ambasador viešbutyje, Los Angeles, Calif.

ALDS-GOS NAŠUS SUSIRINKIMAS

Almanachas, parodos, balius

Praėjusį trečiadienį, lapkr. 7 d. Tautiniuose namuose įvyko Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos susirinkimas, kuriame dalyvavo nemažai narių. Pirm. V. Vaitiekėnas atidarė susirinkimą paskelbdamas platoką dienotvarkę. Pirmoji eilė visapusiškai apsvačius, nutarta ateinančių metų kovę 19 d. Tautiniuose namuose rengti menininkų balių su vakariene. Programa numatyta įdomi ir įvairi. Valdysbai ir komisijai pavesta balius programos sudarymas.

Balius rengiamas tikslu sukelti mūsų Almanachui išleisti. Nu matyta dar šiais metais surengti Sąjungos narių dailės parodą, jei ne Guibonio galerijoje, tai Liet. Tautiniuose namuose. Parodos metu nariai menininkai sukurs paaugoti po paveikslą Almanachui leisti. Taip pat nutarta surengti ateinančiais metais pavasarinę dailės parodą kovę mėn, bet data dar nenustatyta.

Prof. Adomas Varnas pastebėjo, kad Almanachas turėtų platesnį tikslą bei reikšmę, jei būtų plačiai nušviesta praeitis ir dabartinė meno raidos eiga ir jos reikšmė. Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjunga yra pirmoji menininkų organizacija tremtyje, pradėjusi savo veiklą 1956 m. ir stengiasi apjungti ir vieninti visus lietuvius menininkus, nežiūrėdamas skirtingų metų srovių ar grupinių skirtumų. Taip pat ir į Almanacho leidinį visi turi teisę įsijungti. Dailės institutas buvo atsivežtas iš Vokietijos, gimęs Lietuvoje.

Ilgiau buvo apsisistota prie prof. Ad. Varno 95 metų amžiaus sukakties proga apžvalginės parodos, kurią rengti padeda Am. Liet. Dail. S-ga. Paroda įvyks 1974 m. gegužės 24, 25, 26 ir 27 d. Lietuvių Bendruomenės suvažiavimo metu Liet. Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave., Čikagoje.

Dailininkas profesorius Ad. Varnas žada išstatyti tapybos darbus, kryžių rinkinį, lietuvių pavardžių žodyną ir kitų retų daiktų.

Šios parodos organizacinis organas stengiasi sudaryti garbės komitetą ir paruošti tinkamą parodos atidarymą, kad tinkamai pagerbtume mūsų tautai ir meno kultūrai nusipelnusį veteraną profesorių Adomą Varną.

Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjunga nori suvienyti visus lietuvius dailininkus. Visi kvalifikuoti menininkai gali priklausti ALD Sąjungai.

Koresp.

ENERGIJA IS VANDENS

Beieškant naujų versnių energijai gauti, kadangi žemės

gelmų atsargos — nafta, dujos ir anglis — jau baigiasi, išradėjai pradeda rimtai svarstyti galimybę energiją seinti iš okeanų, atskiriant iš vandens vandenilį — hydrogeną (Vandens formulė yra H₂O, tai yra dvi dalys vandenilio ir viena dalis deguonio). Dar šio šimtmečio pabaigoje okeanuose toli nuo kranto ant didžiulių platformų bus pastatytos dirbtuvės, kuriose atskirtas vandenilis dujų pavidale bus didžiuliais vamzdžiais nuvedamas į kontinentus ir paskirstomas, kaip dabar yra žemės gelmių dujos (gasas).

SEATTLE EXHIBIT
NAUJIENAS
— THE YEAR'S BEST —
Laisvės kovos praeitis ir dabartis ir progos ateities balius su VARNAS

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zegus, President

5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4048 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

CRANE SAVINGS and Loan Association

S. B. PIETKIEWICZ, Pres.

17 and Rockwell Street, Tel. LAfayette 3-1083
NEMOKAMAI VIEŠA AUTOMOBILIAMS

7 mokama 4 metų Certifikatams. Mažiausia \$5,000 ar daugiau.

6 1/2 % mokama 1 metų certifikatams. Mažiausia \$1,000 ar daugiau.

5 1/4 % ON INVESTMENT ACCOUNTS

Pinigai gauti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus uz visa metais. DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MENESIAI. Prašome apšankyti nauja mūsų name!

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vak. Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro. Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos Trečiadieniais už taryta

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

5.39% Annual Yield on 3 1/2% Passbook Accounts Daily Interest	5.92% Annual Yield on 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum	6.003% Annual Yield on 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum
6.81% Annual Yield on 4 1/2% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum	7.08% Annual Yield on 6 1/2% 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum	7.35% Annual Yield on 7.00% Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum
7 1/4% on Four Year Savings Certificates \$10,000 Minimum	7.627% Annual Yield	

For 49 years, savers of near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO ★★★★★
savings and loan association
6245 south western avenue 476-7575

Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast. Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal. A good chunk of that money seems to disappear by itself. So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need. Unless there was a nest egg building up all that time. A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too. That's good to know.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, ILL 60608

LB RINKIMAI IR KAS TOLIAU?

(Tęsinys)

Po Bendruomenės rinkimų atširado LB veikėjų, daug metų oašventusių šiai organizacijai, kuriems rinkimuose pavartoti metodai sukėlė pasipiktinimą. Prasidėjo skundų rašymas. Vieni rašė skundus, vadovaudamiesi vienomis taisyklėmis, o kiti — kitomis. Įvyko tikra maišatis ir bereikalingas nervų galvėjimas.

Januška pasiūntė skundą Garbės Teismui per LB Apygardos rinkiminę komisiją, skųsdama tą pačią Vidurio Vakarų Rinkiminę Apygardą. Skundėsi jis dėl kelių dalykų. Pirmiausia, jis paskaitęs antrąją, sausio mėn. priimtą rinkimų taisyklių versiją, pasirėmė tų taisyklių 13 str., kuris reikalauja pridėti prie kandidatų į LB Tarybą ir į Seimą pavardžių ir kandidatų užsiėmimą. To balsavimo lapuose nebuvo. Nebuvo todėl, kad "galutinių pakeitimų" nuostatai užsiėmimų jau nebereikalavo, antrąją versiją pakeitė.

Apygardos rinkiminę komisi-

ja, paskaičiusi Januškos skundą, nutarė jė nesvarstyti, nes ji vadovavosi jau trečia nuostatų laida. Atsakyme sakoma, kad skundas klaidingai adresuotas, o, be to — per vėlai paduotas.

Supykęs K. Januška kreipėsi į Garbės Teismą su apeliaciniu skundu.

"1973 m. gegužės 22 d. paruošiau skundą prieš Vidurio Vakarų Rinkimų Komisiją — pirm. Ignas Kazlauskas dėl jos neteisėtų veiksmų, renkant VII Tarybą ir atstovus į PLB Seimą.

JAV LB Vidurio Vakarų Apygardos Rinkimų Komisija, neturėdama skundų sprendimo teisės, pati skundą svarstė ir jį gražino, klaidingai aiškindama procedūrinius nuostatus ir teisminę kompetenciją.

Skundams paduoti terminas prasideda ne nuo paskutinės balsavimo dienos, kaip komisija klaidingai aiškina, bet nuo paskutinės rinkimų dienos, t. y. nuo komisijos darbo pabaigimo dienos. Rinkimai baigiasi tada, kada paskelbiami rinkimų rezultatai.

Seniai matyti Hollywoodo veidai: John Payne ir Alice Faye. Jie abu grįžta į Broadwayje atgavinamą muzikinę komediją "Good News".

Skundo adresavimas vienu ar kitu adresu nėra skundo esmės klausimas, bet procedūrinis. Todėl Rinkimų Komisija jį turėjo nukreipti ten, kur jos nuomone skundas privalo būti svarstomas. Skundo adresavimas Garbės

Teismui, kaip aukščiausiai institucijai, o mano nuomone taip turi būti, nes Bendruomenės įstatai įpareigoja Garbės Teismą spręsti šios rūšies skundus, yra teisė pačiam teismui apspręsti, o ne Rinkimų Komisijai. Todėl maloniai prašau Garbės Teismą JAV LB Vidurio Vakarų Apygardos Rinkimų komisijos 1973 m. birželio 4 d. nutarimą panaikinti, skundą spręsti iš esmės arba, jei teismas manytu, kad jo pradinis žiūrėjimas priklausau Vyr. Rink. Komisijai, persiųsti jį ten".

Komisija ar teismas šį skundą, tur būt, įmetė į krepšį. Kitas Marquette Parko Apylinkės gyventojas Augustinas Orentas apskundė Garbės Teismui per Vidurio Vakarų Apygardos Rinkiminę komisiją savo apylinkės rinkiminę komisiją, kurios pirm. buvo S. Dziugas. Skunde sakoma:

1. Marquette Parko Rinkiminė Komisija išsiuntė balsavimo lapus balsuotojams, jiems to neprašant, net už apylinkės ribų, ir tuo padarė rinkimus ne individualiniais, tiesioginiais ir slaptais, kaip reikalauja JAV LB įstatų 16 str. Be to, rinkimų metu dalino balsavimo lapus kiek kas norėjo. Balsuotojas galėjo išsinešti neribotą balsavimo lapų kiekį.

2. Rinkimų komisija gavo paštą daugiau kaip 700 vokų, o jų siuntėjų didžioji dalis niekad nebuvo apylinkėje registruoti. Buvo sudaryti sąrašai iš atsiųstų vokų. Taigi, buvo užskaityti balsai neužsiregistravusių apylinkėje, kas prieštarauja rinkimų taisyklėms.

3. Rinkimų komisija užskaitė balsus, atėjusius iš tolimesnių vietovių, net iš kitų apylinkių. Tolimesnių vietovių balsuotojai turėjo balsuoti jiems artimiausioje apylinkėje.

4. Atėjusių į būstinę balsuotojų balsavimo lapai labai buvo sumaišyti toje pačioje urnoje su neteisėtai atsiųstais paštais. Pasidarė negalima atskirti tikrųjų balsuotojų nuo netikrųjų.

5. Rinkiminė taisyklių 30-tas straipsnis sako, kad laiškų balsuotojams užskaitomi balsai tik tiems, kurie iki gegužės 10 dienos buvo kreipęsi į rinkimų komisiją, prašydami jiems balsavimo lapus atsiųsti.

6. Rinkiminė komisija sulaužė individualaus tiesioginio ir slaptą balsavimo principą, priimdama apie 700 vokų, tuo padarydama balsavimą korespondenciniais.

Prašau JAV LB Garbės Teismą, JAV LB Vidurio Vakarų apygardos, Marquette Parko Rinkiminės Komisijas veiksmus pripažinti neteisėtais, rinkimus toje apylinkėje netikrais, ir juos panaikinti. Prašau mane ar mano įgaliotinį kviešti ir leisti dalyvauti čia iškeltų apylinkių tikrinime ir bylos svarstyme, o taip pat leisti įteikti papildomų įrodymų".

Čia, kaip matome, 5-toje skundo dalyje skundėjas remiasi irgi antra rinkimų nuostatų laida, 30 str. Tas straipsnis iš tiesų sako, kad "Norėdamas bal-

Kometos kalendorius

Adlerio planetariumo apskaičiavimais, kometa Kohoutek pradės būti nuoga akimi matoma jau nuo šio trečiadienio lapkr. 14 d. rytų-pietų rytų danguje nuo 3:19 iki 5 val. ryto. Per Kalėdas ji "užeis" už saulės ir ketletą dienų nebus matoma, o po Kalėdų vėl pasirodys, bet jau vakarų danguje.

suoti laiškų, balsuotojas ne vėliau kaip iki gegužės 10 kreipiasi į artimiausią apylinkės rinkimų komisiją, kad atsiųstų balsavimo kortelę".

Ką gi sako paskutinė taisyklių laida. Joje 30 str. kalba apie visai kitus dalykus: "Balsavimo laišką galima įteikti rinkimų komisijos nariui balsavimo dienomis arba ir anksčiau". Apie gegužės 10 d. "galutiniai pataisyta" rinkimų taisyklių versija nieko neužsimena.

A. Orento skundas susilaukė to paties likimo, kaip ir Januškos. Apygardos rinkimų komisija "išžiūrėjusi Orento skundą, rado, kad jo skundai paduoti pavėluotai, neprilaikant LB JAV LB VII-sios tarybos rinkimų taisyklių 35 str. reikalavimų ir t. t." Skundas esąs iš esmės nesvarstytinas ir gražintinas atgal. (Bus daugiau)

Lapkr. 22 d. ji bus jau aiškiai nuoga akimi matoma nuo 3:33 val. ryto.

Lapkr. 30 d. Kohoutek patekės 3:59 val. ryto ir apie valandą laiko bus matoma pietryčių horizonte.

Gruodžio 4 d. bus matoma uodega aukštyn tame pačiame horizonte nuo 4:17 val. ryto. Gruodžio 9 d. nuo 4:41 val. iki 5:30 val. ir bus 2:17 laipsnių didumo. (Vienas laipsnis skaitomas lygus dviem pilno mėnulio skersmasciams).

Gruodžio 16 d. nuo 5:39 val. ryto. Danguos pietryčių horizonte pradės švisti dar prieš kometai patekant.

Gruodžio 20 d. matoma nuo 6 val. ryto. Nuo gruodžio 24 iki 31 dienos ji bus tiek arti saulės, kad norint ją matyti reikalingos akims apsaugoti priemonės, kaip per saulės užtemimą. Vengti žiūrėti į saulę, nes gali akis pažeisti.

Sausio 1 d. pradės rodytis vos pradėjus brėkšti vakarų horizonte apie 6 val. vakaro. Uodegos ilgumas bus jau 13 laipsnių (26 pilno mėnulio skersmascių!). Pirmas dvi sausio mėn. savaites kometa bus matoma vakaruose.

Sausio 5 d. kometa pačiame skaitume vakare nuo 4:35 iki 6:16 val. ir bus vienoje linijoje

su Jupiterio ir Veneros planetomis.

Sausio 9 d. Kohoutek dominuos pietvakarių dangų iki pat 7 val. vakaro.

Sausio 12-13 d. kometa užims 21 laipsnį dangaus ploto, lygų 42 mėnulio skersmasciams! Fotografuoti kometa busių geriausiai tarp 10-20 sausio.

Sausio 17 d. matoma tarp 6:30 ir 8:30 val. vakarų horizonte; pastebimas kometos uodegos trumpėjimas.

Sausio 22 d. tarp 6:30 ir 9 val. vak.; uodegos ilgumas dar 15 laipsnių. Sausio 29 d. tarp 6:36 ir 10:10 val. vak.

Vasario 6 d. kometa silpnėja ir ją matyti tarp 7 ir 10:45 val. vakaro verta turėti teleskopą.

Vasario 14 d. kometa pasiekia aukščiausią tašką horizonte, leidžiasi 11:05 val. naktį, ją matyti reikalingas binoklis ar mažas teleskopas.

Vasario 22 dieną — Sudiev. Kohoutek, iki kito pasimatymo!

 DWIGHT DAVID EISENHOWER (1890-1969) — 34th President of our Country — architect of the United States victory in Europe during World War II — Army Chief of Staff, President of Columbia University, first head of NATO.	7 1/2% YEARLY CERTIFICATE ACCOUNTS* \$5,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.90% on interest accumulated for 1 yr.	 ANNA ELEANOR ROOSEVELT (1884-1962) — Appointed for terms of office to the United Nations by President Truman and Kennedy — instrumental in the writing and the passing of the world's "conference on the Declaration of Human Rights."
6 3/4% YEARLY CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.08% on interest accumulated for 1 yr.	 ERNEST HEMINGWAY (1898-1961) — Considered by some the best English writer of his time — born in Oak Park, Illinois — Adventurer, Hunter, Nobel & Pulitzer Prize Winner.	5 3/4% YEARLY CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Day Maturity YIELD INCREASES TO 6.00% on interest accumulated for 1 yr.
6 1/2% YEARLY CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 1 Year Maturity YIELD INCREASES TO 6.81% on interest accumulated for 1 yr.	PARTNERS IN THE FUTURE	
 ELIZABETH BLACKWELL (1821-1910) — First woman graduated as Doctor of Medicine in the United States, 1866 — initiated new subject in disease prevention, hygiene — established first women's medical college in the world.	We have a chance to add to this list of outstanding men and women.	

Yes — you and we at Standard Federal Savings have a chance to make history together, by giving our young the chance for a proper and formal education.

The partnership of your savings and our interest can assure a place in tomorrow for our children by affording the proper amount of money to finance their education.

Above we have listed our seven PARTNERSHIP SAVINGS PLANS. Come and talk to one of our financial counselors, remember they have the same problems you do, so they understand.

Assets over \$190,000,000.00
Reserves over \$17,500,000.00
4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzempliorių. Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/4%	PER ANNUM \$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

